

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	43112
Nom	Workshop 2. Treball de camp: l'excavació
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	3.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2143 - M.U. en Arqueologia 12-V.2	Facultat de Geografia i Història	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2143 - M.U. en Arqueologia 12-V.2	1 - Teoria i pràctica de l'arqueologia	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
BLASCO MARTIN, MARTA	360 - Prehistòria, Arqueologia i Història Antiga
DIEZ CASTILLO, AGUSTIN ANGEL	296 - Prehistòria i Arqueologia

RESUM

La matèria té com a objectiu formar a l'alumnat en les tècniques del treball de camp (fonamentalment en la documentació de l'excavació arqueològica), així com en els procediments per a la gestió de la informació generada. Tot això imprescindible per a l'exercici de la pràctica arqueològica. En aquesta matèria és important veure en directe la problemàtica que presenten els jaciments arqueològics: identificar unitats estratigràfiques, fases i processos culturals diferents; així com el tractament de les dades duent a terme una correcta documentació del procés d'excavació. Per això es programen classes de contingut teòric, exercicis eminentment pràctics de registre amb estació total i fotogrametria i, almenys, una eixida de camp per a recopilar en directe informació d'un jaciment arqueològic.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

No hi ha requisits previs excepte els establerts per accedir al Màster.

COMPETÈNCIES

2143 - M.U. en Arqueologia 12-V.2

- Capacitat per delimitar les característiques d'un jaciment arqueològic i el seu interès.
- Capacitat per establir l'estratègia més adequada d'excavació i documentació, dissenyant un pla d'acció raonat i avaluat en termes econòmics.
- Capacitat per reconèixer i diferenciar entre les distintes classes d'arqueomaterials, aplicant els procediments adequats per al seu inventari i catalogació.
- Capacitat d'utilitzar les eines informàtiques, cartogràfiques i estadístiques adequades per a l'activitat arqueològica professional o investigadora.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Ser capaços d'accedir a la informació necessària (bases de dades, articles científics, etc.) i tenir prou criteri per a la seua interpretació i utilització.
- Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
- Integrar-se en el treball arqueològic en equip, considerant la diversitat de camps d'actuació i la formació que implica la labor de camp o la investigació arqueològica.
- Valorar les estratègies d'exercici de l'activitat de camp i de gestió, o d'investigació en Arqueologia. Tenint en compte que qualsevol activitat de camp, de gestió o d'investigació en Arqueologia requereix una adequada comprensió dels objectius, temps, mitjans i recursos disponibles, així com una planificació adequada de les metodologies i accions a dur a terme en relació amb els mateixos.

- Conèixer i utilitzar les ferramentes d'informació d'altres àrees de coneixement (Geoarqueologia, Cartografia, Topografia, Estadística i Arqueometria), recorrent adequadament a elles en relació amb les necessitats que plantege el treball en Arqueologia.
- Adquirir i assumir els principis de l'ètica professional o investigadora en relació amb l'Arqueologia de cara a la seua futura labor professional i respectar la legislació en matèria de Patrimoni arqueològic.
- Analitzar i sintetitzar informació de manera crítica. Trabajar de forma autònoma, resolent problemes i prenent decisions.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

El domini de la matèria suposa el desenvolupament d'una sèrie d'habilitats, mètodes i formes de raonament i competències que inicien a l'alumnat en la correcta execució del treball de documentació en les excavacions arqueològiques, adquirint les habilitats i competències necessàries per a l'exercici professional de gestió i investigació.

En aquestes competències destaquen:

- Comprensió de les directrius essencials per a dur a terme una excavació arqueològica.
- Lectura comprensiva de la bibliografia bàsica de referència.
- Manejar correctament la terminologia i el vocabulari.
- Manejar planimetries adequades en paper i en xarxa.
- Presa de dades en el camp mitjançant les tecnologies adequades (GPS, Nivell òptic, Estació Total i càmeres fotogràfiques).
- Gestió de la informació (CAD, SIG i fotogrametria).
- Elaborar informes d'excavació de manera organitzada.

En concret aquesta matèria pretén: Aplicar la formació teòrica i pràctica rebuda en aquesta i en altres assignatures del màster, tenint en compte la necessitat de conjugar la comprensió dels materials arqueològics, les habilitats de dibuix o la capacitat de saber elaborar un diagrama Harris (entre altres), per a poder dissenyar, executar i presentar un projecte adequat d'excavació arqueològica. Tindran un pes rellevant la documentació fotogramètrica i la gestió de dades amb estació total.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Projecte d'excavació

1. Introducció a la utilització d'un SIG.
 - 1.1 Visualització de dades espacials
 - 1.2 Elaboració d'informació espacial.
 - 1.3 Producció de mapes en format d'alta qualitat.
2. Ús del GPS i de l'estació total.

2.1 Configuració (Sistemes de Referència de coordenades).

2.2 Presa de dades

2.3 Descàrrega i manipulació de dades.

3. Projecte d'excavació:

3.1. Planificació d'acord amb els objectius.

3.2. Memòria de l'excavació.

2. Sortida al camp

Sortida al camp: Recollida d'informació.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	10,00	100
Altres activitats	6,00	100
Pràctiques en laboratori	2,00	100
TOTAL	18,00	

METODOLOGIA DOCENT

A. Les classes

La matèria té dues parts amb una metodologia ben diferenciada: exposicions teòriques i classes pràctiques a l'aula i a l'exterior del recinte universitari.

Les classes s'imparteixen a raó de 2 sessions presencials per setmana, en què s'impartiran coneixements teòrics excepte en el cas de les classes pràctiques (workshops) i eixides al camp que tindran un horari específic. El seu desenvolupament comptarà amb els mitjans audiovisuals a l'ús (presentacions i projecció d'arxius digitals). Aquestes classes seran de tipus magistral i pràctic.

Es proposarà que l'alumnat realitze lectures prèvies a l'exposició pel professorat d'un determinat tema. Les lectures seran generalment d'articles o d'algun capítol dels manuals.

Es realitzarà un seguiment de les lectures a través dels exercicis realitzats durant el temps de pràctiques i durant les classes teòriques.

Les classes pràctiques i sortides al camp tenen com a objectiu reforçar i aplicar a casos concrets els coneixements adquirits durant les classes teòriques.

B. Tutories:

Si el desenvolupament de la matèria ho requereix s'establiran tutories programades perquè l'alumnat puga plantejar problemes o preguntes sobre el desenvolupament de mateix al professorat responsable. En tot cas, els estudiants podran assistir a les tutories ordinàries, establertes en el calendari docent del

professorat, per a tot tipus de consultes relacionades amb el contingut del temari o amb qualsevol altre assumpte relacionat amb la matèria o els seus mòduls.

C. Assistència a activitats complementàries: No estan programades prèviament. Però s'aconsellarà assistir a conferències, cursos i / o exposicions que tinguin relació amb la temàtica de l'assignatura.

AVALUACIÓ

El plantejament metodològic abans assenyalat persegueix l'objectiu d'afavorir un contacte freqüent i continuat del professorat amb l'alumnat de manera que siga possible conèixer el progrés del seu aprenentatge i dur a terme una valoració d'aquest en diversos nivells i atesos diversos aspectes. Així, l'avaluació de la matèria consistirà en una valoració continuada complementada amb dades objectives procedents dels treballs duts a terme per l'alumnat:

- Assistència al 80% mínim de les classes.
- Treballs de presentació obligatòria:

Presentació d'un treball sobre un cas pràctic. Aquest treball consistirà en la realització d'un informe d'excavació, per al qual s'haurà de realitzar un informe descriptiu (recolzat en fitxes i part gràfica) i la seua valoració. El professorat especificarà a l'aula tots els apartats que hauran de tractar-se.

- Es valorarà la participació en classe, la manera de presentar els treballs i el contingut d'aquests.

Assistència a conferències, seminaris i visites guiades: es pot programar un conjunt d'activitats fora de l'aula amb caràcter obligatori que l'alumnat hauran de donar compte mitjançant la seua assistència activa a aquestes.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Carandini, A. (1996): Historia de la Tierra. Ed. Crítica.
- Domingo, I., Burke, H. Smith, C. (2007): Manual de Campo del arqueólogo. Ed. Ariel, col. Prehistoria.
- Harris, E.C. (1991): Principios de estratigrafía arqueológica. Ed. Crítica.
- García Sanjuán, L. (2004): Introducción al reconocimiento y análisis arqueológico del territorio. Ed. Ariel, col. Prehistoria.
- Laplace, G. (1973): Sobre la aplicación de las coordenadas cartesianas en la excavación estratigráfica. *Speleon* 20, 139-159.
- Roskans, S. (2003): Teoría y práctica de la excavación. Ed. Crítica.
- Tartaron, T.F. (2003): The Archaeological Survey: Sampling Strategies and Field Methods *Hesperia Supplements*, Vol. 32, Landscape Archaeology in Southern Epirus, Greece I (2003), pp.23-45. Stable URL: <http://www.jstor.org/stable/1354045>.

- García-Díez, M. - L. Zapata (2013) Métodos y Técnicas de Análisis y estudio en Arqueología prehistórica. De lo técnico a la reconstrucción de los grupos humanos. Servicio Editorial de la Universidad del País Vasco, Vitoria..

Complementàries

- Mas Hurtuna, Pilar. 2015. Dibujo Arqueológico De Materiales :Aproximación a Sus Técnicas. Palma: Vessants Editores.
- Luis de la Cruz, Irene de; Merrony, Colin. 2010. Dibujo De Campo y Topografía Para Arqueólogos. Estudios. 1a ed. Milán: Hugony.
- Calo Ramos, Nuria. "¿ Por dónde empiezo? Formas de enfrentarse al dibujo arqueológico en caso de no contar con la última tecnología." Gallaecia 26 (2007): 205-228.
<https://dialnet.unirioja.es/descarga/articulo/2351459.pdf>